

Jak zastavit íránskou hrozbu: Čtyři kritické kroky, které musí Amerika udělat

 nationalinterest.org/feature/how-stop-iran-threat-four-critical-steps-america-must-take-210538

Spojené státy a Izrael čekají na hrozící „významnou“ íránskou reakci na útok na jejich konzulát v Sýrii, ale to je jen část mnohem větší výzvy: Írán urychluje svůj dlouhodobý cíl, tlak na regionální hegemonii. Klíčovým projevem je jeho současná snaha dostat americké síly z Iráku a Sýrie. Teherán mimo jiné využívá svých zástupných vůdců milicí a proíránsko-islamistických stran k tomu, aby zavázal iráckého premiéra Mohammada Shia' Aliho Sudaniho, aby prosadil Washington, aby vypracoval harmonogram úplného stažení americké armády.

Súdán se setká s prezidentem Bidenem 15. dubna. Předtím již sdělil, že chce, aby se jednání zaměřilo na stažení. Írán ví, že stažení USA z Iráku a ztráta doprovodné logistiky učiní americkou vojenskou přítomnost v Sýrii neudržitelnou.

Súdán si musí být vědom toho, že stažení z Iráku dále posílí íránskou nadvládu nad jeho zemí, které naše síly slouží jako jediný účinný odstrašující prostředek. Jeho schopnost operovat je však omezená. Nemá podporu politické strany nebo bezpečnostních sil, což z něj činí pouhou figurku ve vládě ovládané těmito dvěma silami. Jeho pozice je do značné míry závislá na vůli proíránských šíitských islamistických stran a proíránských milicí.

Súdán udržuje dobré vztahy s americkými diplomaty a vojenskými představiteli. Je přátelskou tváří proíránských islamistů a zástupných sil vůči Spojeným státům a regionu. Ale je důležité si uvědomit, že on neřídí. Maximálně může předávat zprávy od odpovědných a působit jako prostředník.

Íránští vůdci, zástupné milice a strany staví Súdána do nepohodlné pozice: Je nucen prosadit definitivní časový plán stažení amerických sil, jinak riskuje ztrátu zaměstnání, které je, jak se zdá, rozhodnutý udržet. Minimálně se musí zdát, že se vážně snaží vyhovět jejich pokynům. Bude chtít, aby se zdálo, že Bidenova administrativa vážně zvažuje jednání o stažení.

Pokračující přítomnost amerických sil představuje obrovskou překážku pro jeden z hlavních strategických regionálních cílů íránského režimu: ovládnutí Úrodného půlměsíce, Iráku, Sýrie, Libanonu a palestinských oblastí. Teherán usiluje o souvislý pozemní koridor do Středozemního moře bez překážek.

Místní překážky íránských ambicí zůstanou. Mezi tyto překážky patří regionální vláda Kurdistánu, někteří sunnitští Arabové a dokonce i několik vlasteneckých šíitských skupin, které jsou proti íránské nadvládě nad jejich zemí – ačkoli nezaujali veřejné stanovisko proti stažení, protože se obávají odvety a atentátu ze strany zástupných milicí Teheránu. Pozorně sledují reakci Spojených států. S těmito silami můžeme pracovat, abychom se postavili íránskému rozpínavosti. Úplné stažení USA by však odstranilo nejdůležitější

bariéru agresivních cílů Íránu a vytvořilo vakuum, do kterého se Írán vloží. Odstoupení také ovlivní výpočty mnoha dalších hráčů, kteří budou posuzovat budoucí rovnováhu a pořádek ve svém regionu.

Je zřejmé, že íránská nadvláda na Blízkém východě není v zájmu USA. Jeho režim je nepřátelský vůči Spojeným státům, podporuje terorismus, usiluje o jaderné zbraně, vyrábí rakety stále delšího doletu, aby dodaly konvenční a nakonec i jaderné zbraně, a odložil vzájemná podezřívavost na partnerství s našimi globálními protivníky, Čínou a Ruskem. Bylo by chybou usnadnit íránskou nadvládu nad Úrodným půlměsícem tím, že se podřídíme íránskému požadavku a stáhneme se z Iráku a Sýrie. Pokud však odmítneme, musíme být připraveni na to, že Írán zesílí tlak a pravděpodobně dá pokyn svým zástupným milicím, aby zaútočily na naše síly v Iráku nebo v obou zemích.

Je životně důležité, abychom přezkoumali a provedli potřebné úpravy naší politiky a postoje, abychom účinně odvrátili tuto hrozbu. To musí zahrnovat následující čtyři kroky:

Nejprve musíme posílit odstrašení.

Reakce útokem na jejich zástupné síly je neadekvátní, protože pro Teherán jsou životy iráckých, syrských, libanonských nebo jemenských milicí levné a postradatelné. Poskytli bychom Teheránu pouze příležitost otestovat jeho zbraně a operační koncepty. Zároveň to pro nás znamená značné finanční i fyzické náklady. Účinné odstrašování vyžaduje, abychom z akcí milicí udělali pro Írán problém. Musíme Íránu objasnit, že obnovení útoků jejich zástupců proti nám – našim silám, včetně základen a námořních lodí v regionu – povede k neutralizaci vysoce hodnotných cílů Teheránu v regionu i uvnitř Íránu.

Za druhé, musíme Íránu jasně sdělit, že obnovení proxy útoků povede k posílení amerických sankcí podobných těm, které byly zavedeny během Trumpovy vlády. Tyto sankce byly významné a zahrnovaly ropný i neropný sektor a měly dopad na více než 700 osob a subjektů. Pro Írán byly velmi nákladné a Teherán se obává jejich obnovy.

Za třetí, musíme zvýšit náš politický tlak na íránský režim tím, že se zaměříme na jeho zranitelnost. Politický útlak a špatné ekonomické řízení způsobily, že teokratická vláda je odporná, takže se bojí lidové revoluce nebo převratu ze strany prvků jejího vlastního bezpečnostního aparátu. Režim se nemůže udržet donekonečna. Jeho zánik můžeme urychlit pomocí účinných programů, které odhalují jeho korupci a plýtvání zdroji prostřednictvím podpory teroristických a extremistických skupin a které zdůrazňují rozšířenou opozici v zemi. Íránský lid není vůči Spojeným státům nepřátelský. Opravdu, snad nikde na Blízkém východě nejsou Spojené státy populárnější než v Íránu. Také obrovská a úspěšná komunita íránské diaspory v Americe může být cenným přínosem pro hospodářský a politický rozvoj země a mostem mezi Spojenými státy a Íránem.

Začtvrté, když se vážně vrátíme do Indo-Pacifiku, musíme povzbudit regionální státy, aby posílily své vojenské schopnosti a spolupracovaly v boji proti pokračujícímu úsilí Teheránu o hegemonii. Dva kritické prvky v tomto úsilí jsou normalizace saúdsko-

izraelských vztahů a posílení smlouvy o vzájemné obraně mezi USA a Saúdskou Arábií, přičemž vysokou a naléhavou prioritou by mělo být navrácení této situace do původního stavu.

Íránský režim je ambiciózní, ale také bystrý, kalkulující a riskantní hráč. Teherán bude pokračovat v posilování své nadvlády nad Irákem a pokrok směrem k regionální nadvládě, pokud mu to bude dovoleno. Musíme zatlačit zpět a potvrdit, že je nehodláme nechat uspět.

Zalmay Khalilzad byl dvacátým šestým americkým velvyslancem při OSN (2007-2009) a americkým velvyslancem v Iráku (2005-2007). Sledujte ho na X: [@realzalmayMK](#).

Obrázek: Shutterstock.com.